

DOI 10.36074/logos-14.10.2022.23

АМЕРИКАНСЬКА ТА БРИТАНСЬКА АНГЛІЙСЬКА: ХАРАКТЕРНІ ОСОБЛИВОСТІ МОВ

ORCID ID: 0000-0001-9667-8446

Козубай Інна Віталіївна

старша викладачка кафедри міжнародних відносин
та соціально-гуманітарних дисциплін
Дніпропетровський державний університет внутрішніх справ

Шакало Лілія Сергіївна

здобувачка вищої освіти
навчально-наукового інституту права та інноваційної освіти
Дніпропетровський державний університет внутрішніх справ

УКРАЇНА

Англійська мова своєї актуальності не втратить ніколи. Вона вважається однією з найбагатших мов у світі. На сьогодні англійська є неоднорідною мовою, оскільки існують різні діалекти у її вимові. У наш час найбільш широко використовуваними серед них є два основні різновиди – британська англійська (British English), що нараховує кілька десятків діалектів, і американська англійська (American English), яка на сьогоднішній день по праву займає домінуюче положення в світі. Тому й виникає зростання інтересу дослідити особливості цих варіантів мови, що і визначає актуальність даної теми.

Питання про британський, американський та інші варіанти англійської мови досліджували, такі науковці, як: В. Бялик, Б. Мур, А. Швейцер та ін. Також вивчали й українські лінгвісти, щодо міжмовного контакту, а саме: А. Карлинський, С. Мірошник, Ю. Шовкопляс, А. Юнацька та ін. Соціолінгвістичний профіль англійської мови у світовому контексті досліджується наразі, такими зарубіжними вченими, як: А. Пеннікук, Я. Бломмарт, Г. Віддоусон, Д. Гредол, Е. Ерлінг, Д. Кристал, Т. Макартур, Ф. Сарджент, Б. Какру.

Британська англійська є більш консервативна, яка вимагає суворого дотримання граматичних правил, зокрема, дотримання правильного порядку слів у реченні, а також не вживаються скорочення фраз і не написання закінчень слів. Суттєво відрізняється вимова з характерними витягнутими голосними, а також інтонація пропозицій. Однак, сучасне життя вносить свої корективи, і молоде покоління англійців, разом зі світовою лінгвістичною тенденцією прагне до максимального спрощення мови. Утворюється «королівська англійська» – діалект, яким спілкується велика частина населення Великобританії.

На сьогодні американську англійську прийнято називати спрощеним варіантом британської англійської. Це, перш за все, залежить від того, з якою метою взагалі потрібна англійська мова. Але насправді, критичної різниці немає, оскільки всі дані варіанти є однієї мови, і між ними більше подібностей, ніж відмінностей.

Як зазначають І. Козубай, У. Шемет, то статус домінуючого різновиду англійської мови AmE міцно закріпився, у зв'язку з виходом США на світову арену в якості політично, економічно та культурно розвиненої країни [1, с.187]. І це дійсно так, оскільки носіїв американської англійської набагато більше, що дає кожній людині велику свободу спілкування, власне те, чого намагаються

домогтися люди, починаючи вивчати іноземну мову. На відміну від британського варіанту американська англійська мова гнучкіша, відкрита до змін і легша для сприйняття. Тому і отримує більшого поширення у всьому світі. Можна сказати, що це – мова нового покоління без певної національності та місця проживання, котра вихована на масовій культурі.

На погляд європейського лінгвіста Марка Модіано, який зазначає, що саме американська вимова, лексика, граматики, отримують все більшого визнання в галузі міжнародних іспитів з англійської мови [2, с.13].

Щодо особливостей англійської, то розмовні форми, які часто з'являються в американській англійській, зовсім не характерні для британської англійської. Прикладом може слугувати, американське «I gotta» яке є скороченням від «I got to» (я повинен), або «I wanna» – скорочений варіант «I want to» (я хочу).

Найбільш характерною відмінністю між американським і британським варіантів англійської є лексика. Багато значень в британській та американській англійській мові позначаються різними словами: bill (AmE) – banknote (BrE), elevator (AmE) – lift (BrE), movies (AmE) – cinema (BrE), cellphone (AmE) – mobile phone (BrE), gas (station) (AmE) - petrol (station) (BrE) [3].

Також варто зазначити, що різниця відбувається в інтонації та вимові, що є однією з основних відмінностей американської та британської англійської мови:

- після голосної британці звук [r] опускають;
- американці іноді ковтають звуки, тобто виходить [frm] замість [from];
- британці в словах class, plant вимовляють звук [a:], а американці — [æ] [3].

Щодо граматики, то в американській англійській використовуються, в основному, лише прості часи Present, Past, Future Simple. Час Perfect майже не використовується, як і багато інших видо-часових форм англійської мови. Також, варто виокремити, використання неправильних дієслів (irregular) в американському англійському відрізняється від британської версії. Наприклад, dream та burn отримують закінчення -ed, що властиве для правильних дієслів (regular) – dreamed, burned. А у британському варіанті для цих дієслів використовується закінчення -t: dreamt. Дієслова, які в британській англійській зазвичай закінчуються на -ise, в американській пишуться з -ize (наприклад, apologise – apologize, criticise – criticize, generalise – generalize). Незважаючи на те, що написання відрізняється, в обох випадках вимовляється даний звук як «z».

Для американської мови характерним є використання прислівників в середині речення, що ставляться найчастіше тільки перед допоміжними дієсловами, тоді як в британському варіанті їх ставлять після цих дієслів. Наприклад: 1) He drank a cup of tea quickly. (BrE); 2) He quickly drank a cup of tea. (AmE).

За твердженням У. Черчілля, «Англія та Америка – це дві нації, що розділені спільною мовою». Проте британізм продовжують проникати в американський варіант мови, можна стверджувати, що станом на сьогодні, в епоху глобалізації, в основному спостерігається процес посилення впливу американського варіанта англійської мови на британську, що зумовлено розвитком інтернету та посиленням впливу засобів масової інформації в цілому.

Узагальнюючи вищезазначене, можна констатувати, що вивчення американської, британської англійської мови являють собою єдиний дослідницький простір, що пов'язаний з осмисленням впливу США на лінгвістичну ситуацію не тільки у Великобританії, але й у всьому світі. Варто

сказати, що кожен повинен уміти розуміти як американський варіант, так і британський, оскільки це дасть змогу уміння правильно висловлюватися на обох видах англійської і допоможе уникнути непорозумінь при спілкуванні з людьми з різних частин світу.

Список використаних джерел:

- [1] Козубай, І. & Шемет, У (2022). *Сучасні тенденції розвитку англійської мовної системи*. Актуальні питання гуманітарних наук: міжвузівський збірник наукових праць молодих вчених Дрогобицького державного педагогічного університету імені Івана Франка. Дрогобич: Видавничий дім «Гельветика», (50). 184-189.
- [2] Зацній, Ю.А. (1975). *Особливості впливу американського варіанта на британський на лексико-семантичному рівні*.
- [3] Кристал, Д. (2019). *Кембриджська енциклопедія англійської мови*. Cambridge University Press,